

שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נִצְבִּים עָלָיו, מֵהוּ עָלָיו, לְעֵינֵי בְּדִינָהּ, בֵּינָם (דף ק ע"ב) דְּחָמָא נִשְׁמַתָּא דְּצִדִּיקָא כְּךָ, מֵהוּ כְּתִיב וַיִּמָּהַר אַבְרָהָם הָאֱהֱלָה וְגו'. מֵהוּ הָאֱהֱלָה בֵּית הַמִּדְרָשׁ. וּמֵהוּ אוֹמֵר מֵהֵרִי שְׁלֹשׁ סָאִים, עֲנִנָן הַקְּרָבָנוֹת, וְנִשְׁמַתָּא מִתְּפֹנֶת בְּהוּ, הִדָּא הוּא דְּכְתִיב וְאֵל הַבְּקָר רִץ אַבְרָהָם. וְכִדְיָן נִיִּיחָא לְהוּ וְלֹא יִכְלִין לְאַבְרָשָׁא לִיָּהּ.

רְבִי פְּנִחָס פֶּתַח קָרָא דְּכְתִיב, (במדבר י"ז) וְהִנֵּה הַחֹל הַנֶּגֶף בָּעָם וְכְתִיב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְגו' וְכְתִיב וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה. כְּתִיב הֲכֵא מֵהֵר וְכְתִיב הֲתָם מֵהֵרִי שְׁלֹשׁ סָאִים. מֵה לְהֵלֵן קָרְבָן לְאַשְׁתֹּזְבָא אַף כָּאֵן קָרְבָן לְאַשְׁתֹּזְבָא.

אָמַר רְבִי פְּנִחָס זְמַנָּא חֲדָא הוּינָא אֲזִיל בְּאַרְחָא וְעֲרַעִית בֵּיהּ בְּאַלְיָהוּ, אָמִינָא לִיָּהּ, לִימָא לִי מֵר מְלָה דְּמַעְלִי לְבְרִיָּתָא, אָמַר לִיָּהּ, קִיָּים גְּזֵר קְדָשָׁא בְּרִיָּהּ הוּא וְעָלוּ קָמִיהּ כָּל אֲלִין מְלֹאכְנָא דְּמִמֶּנָּן לְאַדְרָכָא חוּבִי דְּבֵר נָשׁ, דִּי בַעֲדָנָא דִּידְכֵרוּן בְּנֵי אַנְשָׁא קְרָבָנָא דְּמִנֵּי מֹשֶׁה וְשׁוּי לְבִיהּ וְרַעוּתִיהּ בְּהוּ, דְּכִלְהוּ יְדְכֵרוּן לִיָּהּ לְטֹב. וְעוֹד בַּעֲדָנָא דִּיעֲרַע מוֹתָנָא בְּבִנֵי אַנְשָׁא, קִיָּמָא אֲתַגְזֵר וְכִרְוֹזָא אַעֲבֵר עַל כָּל חִילָא דְּשִׁמְיָא דְּאִי יִיעֲלוּן בְּנוֹהֵי בְּאַרְעָא בְּכַתִּי כְּנִסְיוֹת וּבְכַתִּי מְדֻרְשׁוֹת וַיִּמְרוּן בְּרַעוּת נַפְשָׁא וְלָבָא עֲנִינָא דְּקִטְרֵת בּוֹסְמִין דְּהוּוּ לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, דִּיתַבְטַל מוֹתָנָא מִנֵּיהוּ.

אָמַר רְבִי יִצְחָק בָּא וְרָאָה מֵהוּ כְּתִיב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְתֵן עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׁים קִטְרֵת. אָמַר לִיָּהּ אֱהֲרֹן לָמָּה. אָמַר כִּי יִצָּא הַקֶּזֶף מִלִּפְנֵי יְיָ וְגו'. מֵה כְּתִיב וַיִּרְץ אֶל (דף קא ע"א) תוֹף הַקֶּהֶל וְהִנֵּה הַחֹל הַנֶּגֶף בָּעָם. וְכְתִיב וַיַּעֲמֵד בֵּין הַמַּתִּים וּבֵין הַחַיִּים וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה. וְלֹא יָכִיל מְלֹאכְא דְּמַחְבְּלָא לְשִׁלְטָאָה וְנִתְבַּטְּלָא מוֹתָנָא.

רְבִי אַחָא אָזַל לְכַפֵּר טְרִשָׁא אֲתָא לְגַבֵּי אוּשְׁפִיזִיָּהּ, אֵל תוֹף הַקֶּהֶל וְהִנֵּה הַחֹל הַנֶּגֶף בָּעָם. וְכְתוּב וַיַּעֲמֵד בֵּין הַמַּתִּים וּבֵין הַחַיִּים וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה. וְלֹא יָכִיל מְלֹאכְא שֶׁל חֲבֵלָה לְשִׁלְטָא וְנִתְבַּטְּלָא הַמּוֹתָנָא. רְבִי אַחָא הֵלֵךְ לְכַפֵּר טְרִשָׁא, בָּא אֲצֵל הַמְּאַרְחַ שְׁלוֹ. לְחָשׂוּ עָלָיו כָּל בְּנֵי הָעִיר. אָמְרוּ, אָדָם גְּדוֹל

בְּדִינוֹ. בֵּינָם שְׂרוּאָה נִשְׁמַת הַצִּדִּיק כְּךָ, מֵהוּ כְּתוּב? וַיִּמָּהַר אַבְרָהָם הָאֱהֱלָה וְגו'. מֵהוּ זֶה הָאֱהֱלָה? בֵּית הַמִּדְרָשׁ. וּמֵהוּ אוֹמֵר? מֵהֵרִי שְׁלֹשׁ סָאִים, עֲנִנָן הַקְּרָבָנוֹת, וְהַנְּשָׁמָה מִתְּפֹנֶת בְּהֵם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְאֵל הַבְּקָר רִץ אַבְרָהָם. וְאֵז נוֹחַ לְהֵם וְלֹא יָכֹלִים לְהִרַע לוּ.

רְבִי פְּנִחָס פֶּתַח פְּסוּק שְׁפָתוֹב (במדבר י"ז) וְהִנֵּה הַחֹל הַנֶּגֶף בָּעָם, וְכְתוּב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְגו', וְכְתוּב וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה. כְּתוּב כָּאֵן מֵהֵר, וְכְתוּב שֵׁם מֵהֵרִי שְׁלֹשׁ סָאִים. מֵה לְהֵלֵן קָרְבָן לְהַנְצִל, אַף כָּאֵן קָרְבָן לְהַנְצִל.

אָמַר רְבִי פְּנִחָס, פְּעַם אַחַת הִיִּיתִי מְהֵלֵךְ בְּדֶרֶךְ וּפְגַשְׁתִּי אֶת אֲלִיָּהוּ. אָמַרְתִּי לוֹ, יֹאמֵר לִי מֵר דְּבַר שְׁמוּעִיל לְבְרִיָּוֹת. אָמַר לוֹ, בְּרִית גְּזֵר הַקְּבָ"ה, וְנִכְנְסוּ לְפָנָיו כָּל הַמְּלֹאכִים שְׁמִמְנִים לְהַזְכִּיר חֲטָאֵי הָאָדָם, שְׁבֻזְמָן שְׁיִזְכִּירוּ בְּנֵי אָדָם הַקְּרָבָנוֹת שְׁצוּהָ מֹשֶׁה, וּמְכֹנֵן לְבוֹ וּרְצוּנוֹ בְּהֵם - שְׁכַלְסֵם זְכִירָוֹ אוֹתוֹ לְטוֹב.

וְעוֹד, בְּזִמְן שְׁיִאָרַע מוֹת בְּבִנֵי אָדָם, הַבְּרִית נִגְזְרָה, וְהַכְּרוֹז עוֹבֵר עַל כָּל חִילוֹת הַשָּׁמַיִם, דָּאִם יַעֲלוּ בְּנֵי בְּאַרְץ בְּכַתִּי כְּנִסְיוֹת וּבְכַתִּי מְדֻרְשׁוֹת וַיֹּאמְרוּ בְּרִצּוֹן נַפְשׁ וְלָב עֲנִינִים שֶׁל קִטְרֵת בְּשָׁמַיִם שְׁהִיּוּ לְהֵם לְיִשְׂרָאֵל, שְׁיִתְבַּטְּלָא הַמּוֹת מֵהֵם. אָמַר רְבִי יִצְחָק, בָּא רָאָה מֵהוּ כְּתוּב, וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֱהֲרֹן קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְתֵן עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׁים קִטְרֵת. אָמַר לוֹ אֱהֲרֹן, לָמָּה? כִּי יִצָּא הַקֶּזֶף מִלִּפְנֵי יְיָ וְגו'. מֵה כְּתוּב? וַיִּרְץ אֶל תוֹף הַקֶּהֶל וְהִנֵּה הַחֹל הַנֶּגֶף בָּעָם. וְכְתוּב וַיַּעֲמֵד בֵּין הַמַּתִּים וּבֵין הַחַיִּים וַתַּעֲצֵר הַמַּגֵּפָה. וְלֹא יָכִיל מְלֹאכְא שֶׁל חֲבֵלָה לְשִׁלְטָא וְנִתְבַּטְּלָא הַמּוֹתָנָא. רְבִי אַחָא אָזַל לְכַפֵּר טְרִשָׁא, בָּא אֲצֵל הַמְּאַרְחַ שְׁלוֹ. לְחָשׂוּ עָלָיו כָּל בְּנֵי הָעִיר. אָמְרוּ, אָדָם גְּדוֹל